

ด่วนมาก

เลขที่เอกสารในระบบ E... ๒๕๖๖/๒๕๖๖
๒๕๖๖

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองการเงินและบัญชี ส่วนบัญชี โทร. ๐ ๒๒๔๑ ๐๐๖๔

ที่ กษ ๒๐๖๗/๒๕๖๖ วันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๖

เรื่อง รายงานผลการตรวจสอบงบการเงินกรมชลประทาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

พ.ศ. ๒๕๖๕

เรียน ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการกอง และผู้อำนวยการโครงการ (สำเนาหน่วยเบิกจ่าย)

ตามหนังสือกลุ่มตรวจสอบภายใน ที่ รง ๓/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๖ เรื่อง รายงานการตรวจสอบการปฏิบัติงานด้านบัญชีของส่วนราชการ ซึ่งได้สรุปประเด็นข้อสังเกตที่ตรวจพบในการตรวจสอบรายงานงบทดลองประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ และรายการบัญชีต่าง ๆ ของหน่วยเบิกจ่าย จำนวน ๑๒๖ หน่วยเบิกจ่าย และศูนย์ต้นทุนในสังกัดกรมชลประทาน จำนวน ๗๕๓ ศูนย์ต้นทุน เกี่ยวกับงานด้านการเงินและบัญชี และด้านสินทรัพย์ จำนวน ๑๐ ข้อสังเกต นั้น (รายละเอียดตามเอกสารแนบ)

เพื่อให้การปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของกรมชลประทาน เป็นไปอย่างถูกต้อง ครบถ้วนตามหลักเกณฑ์และนโยบายทางบัญชีที่กำหนด ขอให้หน่วยงานพิจารณาประเด็นการตรวจสอบและดำเนินการตามข้อเสนอแนะของกลุ่มตรวจสอบภายใน โดยส่งผลการดำเนินการตามข้อเสนอแนะให้ส่วนบัญชีกองการเงินและบัญชี ภายในวันอังคารที่ ๑๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๖ เพื่อรวบรวมและรายงานผลให้กลุ่มตรวจสอบภายในต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องดำเนินการภายในเวลาที่กำหนด

(นางกนกวรรณ ธนาเลิศสมบูรณ์)

ผู้อำนวยการกองการเงินและบัญชี

เรียน ผอ.ส่วน, ผอ.ช.ภาค, ทน. ๑ - ๙ บอ. และ ผบท.บอ.

เพื่อโปรดทราบ และพิจารณาประเด็นการตรวจสอบและดำเนินการตามข้อเสนอแนะของกลุ่มตรวจสอบภายใน และหากมีประเด็นตามข้อสังเกตนั้น โปรดส่งผลการดำเนินการฯ ให้ฝ่ายการเงินและบัญชี ส่วนบริหารทั่วไป ภายในวันพุธ ที่ ๑๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๖ เพื่อรวบรวมส่งให้ ส่วนบัญชี กองการเงินและบัญชี ภายในกำหนดต่อไป

(นายธเนศร์ สมบูรณ์)

ผส.บอ.

บันทึกข้อความ

พษ/481

ส่วนราชการ กลุ่มตรวจสอบภายใน กรมชลประทาน โทร.๐ ๒๒๔๑ ๐๔๔๐ ภายใน ๒๕๘๐

ที่ รง ๓๓ /๒๕๖๖

วันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง รายงานการตรวจสอบการปฏิบัติงานด้านบัญชีของส่วนราชการ

เรียน ผอ.งป. สำเนา ผส.ขป.๑ - ๑๗ ผส.พญ. และ ผอ.พก.

เพื่อทราบรายงานผลการตรวจสอบของกลุ่มตรวจสอบภายใน จากการตรวจสอบการปฏิบัติงานด้านบัญชีของส่วนราชการ ตามแผนการตรวจสอบประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ซึ่งเป็นการตรวจสอบด้านการเงิน การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับ การตรวจสอบการปฏิบัติงาน/การดำเนินงาน การตรวจสอบการบริหารงาน และการตรวจสอบเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยดำเนินการสุ่มตรวจสอบจากข้อมูลรายงานงบทดลองประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ (ภายหลังการปรับปรุงบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง) ของทุกหน่วยเบิกจ่ายในสังกัดกรม

ทั้งนี้ เพื่อเป็นการป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน จึงขอให้

๑. ผส.ขป.๑ - ๑๗ ผส.พญ. และ ผอ.พก. กำกับดูแลในเรื่องการปฏิบัติงานด้านบัญชีของหน่วยเบิกจ่ายในความรับผิดชอบให้ดำเนินการด้วยความระมัดระวังและถูกต้อง

๒. กงบ.ซึ่งเป็นหน่วยงานกลางที่กำกับดูแลการปฏิบัติงานด้านบัญชีดำเนินการ ดังนี้

๒.๑ เพิ่มความสำคัญในการติดตามผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีของทุกหน่วยเบิกจ่ายอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยเบิกจ่ายที่พบประเด็นข้อสังเกตซ้ำ ๆ และเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการตระหนักถึงความสำคัญของรายละเอียดข้อมูลประกอบบัญชีที่จะต้องมีความถูกต้อง ครบถ้วน และแสดงสถานะของข้อมูลที่เป็นปัจจุบันสอดคล้องตามรอบระยะเวลาของการปิดบัญชี

๒.๒ สรุปรวบรวมประเด็นปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน เพื่อกำหนดวิธีการหรือแนวทางแก้ไข หรือหาวิธีการบัญชีกลางเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว

๒.๓ รายงานผลการดำเนินการให้กลุ่มตรวจสอบภายในทราบภายใน ๓๐ วัน

เรียน ผอ.งป. ผทว.งป. และ ผอ.ต.งป.

- ผอ.ทว. ผอ.ต.งป. และ ผอ.ท.งป. (นายประพิศ จันทร์มา)

- ผทว. ผอ.ต.งป. และ ผอ.ท.งป. (นายประพิศ จันทร์มา) อธช.

- ผอ.งป. (นางกนกวรรณ ธานีสมบุญ)

(นางกนกวรรณ ธานีสมบุญ)

ผอ.งป.

๒๒ มี.ค. ๒๕๖๖

นางจรินทร์ หล้าลำ

ผอ.งป.

๒๔ มี.ค. ๒๕๖๖

บันทึกข้อความ

E รร 3/2566

069.1605/66

15 ส.ค. 66

14.0416.

สก 3690/66

ส่วนราชการ กลุ่มตรวจสอบภายใน กรมชลประทาน โทร. ๐ ๒๒๔๑ ๐๔๔๐ ภายใน ๒๔๘๐

ที่ รง M /๒๕๖๖

วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง รายงานผลการตรวจสอบภายใน

เรียน อธช.

กลุ่มตรวจสอบภายใน ได้ดำเนินการตรวจสอบการปฏิบัติงานด้านบัญชีของหน่วยเบิกจ่ายต่าง ๆ ในสังกัดกรมชลประทาน ตามแผนการตรวจสอบประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ซึ่งดำเนินการตรวจสอบจากข้อมูลรายงานงบทดลองประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ (ภายหลังการปรับปรุงบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง) ของหน่วยเบิกจ่ายจำนวน ๑๒๖ หน่วยเบิกจ่ายและศูนย์ต้นทุนในสังกัดกรม ๗๕๓ ศูนย์ต้นทุน ผลการตรวจสอบปรากฏตามรายละเอียดแนบ โดยมีประเด็นข้อสังเกตในภาพรวม ดังนี้

๑. การดำเนินการเกี่ยวกับบัญชีเงินฝากธนาคารที่เปิดไว้เพื่อรองรับการขอเบิกเงินสำหรับโครงการเงินกู้เพื่อการพัฒนาบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและระบบขนส่งทางถนนระยะเร่งด่วน เงินฝากเพื่อการวางระบบบริหารจัดการน้ำและสร้างอนาคตประเทศ หรือ เงินฝากโครงการไทยเข้มแข็ง ซึ่งปัจจุบันไม่มีรายการเคลื่อนไหวทางบัญชีและไม่มีความจำเป็นต้องใช้ในการดำเนินงาน กรณีนี้หน่วยเบิกจ่ายควรดำเนินการปิดบัญชีเพื่อลดภาระในการควบคุม

๒. บัญชีสินทรัพย์ถาวร และบัญชีสินทรัพย์ไม่ระบุรายละเอียดต่าง ๆ ที่มียอดคงเหลือทางบัญชีในงบทดลองไม่ตรงกับรายละเอียดประกอบรายการบัญชี สรุปรายงานผลการตรวจสอบทรัพย์สินประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ รายงานแบบคำนวณค่าเสื่อมราคาประจำปี และหน่วยงานไม่สามารถตรวจสอบได้ว่ามูลค่าสินทรัพย์ตามบัญชีแสดงยอดคงเหลือถูกต้อง ครบถ้วน ตรงกับรายการสินทรัพย์ที่มีอยู่จริง เป็นกรณีที่ควรให้ความสำคัญในการติดตามตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูลสินทรัพย์ต่าง ๆ เนื่องจากส่งผลต่อความน่าเชื่อถือของรายงานการเงินของหน่วยเบิกจ่ายและรายงานการเงินของกรม

๓. ยอดคงเหลือของงานระหว่างก่อสร้าง ทั้งของหน่วยเบิกจ่ายและศูนย์ต้นทุนภายใต้หน่วยเบิกจ่าย เป็นยอดคงค้างของกิจกรรมงานที่ได้รับงบประมาณตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๘ - ๒๕๖๕ ซึ่งหลายกิจกรรมเป็นงานที่ดำเนินการแล้วเสร็จและสิ้นสุดการเบิกจ่ายแล้วแต่ไม่ได้ดำเนินการบันทึกเป็นสินทรัพย์รายตัวในระบบ GFMIS เป็นเรื่องที่ต้องให้หน่วยงานควรให้ความสำคัญพิจารณาดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

๔. เงินประกันสัญญาที่ครบกำหนดการค้ำประกันสัญญาแล้ว แต่หน่วยงานยังมีได้ดำเนินการคืนให้แก่คู่สัญญา โดยบางหน่วยงานเป็นยอดคงค้างเป็นระยะเวลานานตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๘ รวมทั้งเงินประกันผลงานของงานจ้างก่อสร้างหลายกิจกรรมที่ไม่มีรายการเคลื่อนไหวเป็นระยะเวลานานหลายปี บางกิจกรรมดำเนินการแล้วเสร็จและครบกำหนดการจ่ายคืน ยังปรากฏเป็นยอดเงินคงค้างในระบบ GFMIS สาเหตุเนื่องจากขาดการติดตามตรวจสอบข้อมูลกับหน่วยงานผู้รับผิดชอบหรือผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้อง หรือกรณีที่มีปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานต่อเนื่องระยะยาว มีการดำเนินคดีทางกฎหมายไม่ได้ติดตามสถานะข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน

๕. การปรับปรุงบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง ณ วันสิ้นปีงบประมาณ หลายหน่วยงานยังดำเนินการไม่ถูกต้อง ครบถ้วนเกี่ยวกับการปรับปรุงบัญชีค่าสาธารณูปโภคค้างจ่าย การปรับปรุงค่าเบี้ยประกันจ่ายล่วงหน้า และการปรับปรุงบัญชีค่าเสื่อมราคาประจำปีของสินทรัพย์ไม่ระบุรายละเอียด

/การวิเคราะห์...

การวิเคราะห์สาเหตุ

๑. ประเด็นข้อตรวจพบต่าง ๆ ของกลุ่มตรวจสอบภายในเกิดจากการตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวมจากการตรวจสอบรายงานงบทดลองประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ และเอกสารหลักฐานประกอบรายการบัญชีของหน่วยเบิกจ่ายต่าง ๆ ซึ่งข้อมูลรายงานการเงินดังกล่าวหน่วยเบิกจ่ายได้มีการจัดส่งให้กองการเงินและบัญชีตรวจสอบเป็นประจำทุกเดือน (รายงานงบทดลองประจำเดือน ตุลาคม ๒๕๖๔ - เดือนกันยายน ๒๕๖๕) หลายประเด็นสามารถตรวจสอบข้อมูลทางบัญชีในเบื้องต้นได้จากงบทดลองรายเดือน พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขข้อคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นให้ถูกต้องตามรอบระยะเวลาของงวดบัญชี

๒. ข้อสังเกตของบางหน่วยงานเป็นข้อตรวจพบที่เกิดขึ้นทุกปีอย่างต่อเนื่อง และหน่วยงานยังไม่ดำเนินการแก้ไข กองการเงินและบัญชีซึ่งเป็นหน่วยงานกำกับดูแลให้ความสำคัญในการตรวจสอบข้อผิดพลาดหรือข้อคลาดเคลื่อนของรายการบัญชีดังกล่าวเพื่อจะได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้ปัญหาที่เกิดขึ้นหมดสิ้นไป โดยเฉพาะเกี่ยวกับบัญชีสินทรัพย์ต่าง ๆ และบัญชีงานระหว่างก่อสร้างที่ไม่ได้แก้ไขปรับปรุงทำให้ข้อคลาดเคลื่อนต่าง ๆ สะสมเพิ่มมากขึ้น สะท้อนให้เห็นถึงการขาดระบบการควบคุมและการบริหารสินทรัพย์ที่ดี

๓. จากรายงานผลการตรวจสอบภายในที่ผ่านมา หลายกรณีแม้กองการเงินและบัญชีจะได้มีหนังสือแจ้งเวียนแนวทางปฏิบัติและมีหนังสือชักชวนความเข้าใจ ซึ่งเป็นมาตรการส่วนหนึ่งของการปรับปรุงแก้ไขและลดข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงานของหน่วยเบิกจ่ายต่าง ๆ หากแต่ยังขาดการติดตามผลการปฏิบัติที่เกี่ยวกับข้อตรวจพบอย่างต่อเนื่อง สม่าเสมอ จึงทำให้ข้อตรวจพบที่เกิดขึ้นยังไม่ได้รับการแก้ไข

ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

เพื่อให้การปฏิบัติงานด้านบัญชีในภาพรวมของกรมชลประทานมีความถูกต้อง ข้อมูลรายงานการเงินมีความน่าเชื่อถือ ดังนั้น กองการเงินและบัญชีซึ่งเป็นหน่วยงานกลางที่กำกับดูแลในเรื่องนี้ควรดำเนินการ ดังนี้

๑. เพิ่มความสำคัญในการติดตามผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีของทุกหน่วยเบิกจ่ายอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยเบิกจ่ายที่พบประเด็นข้อสังเกตซ้ำ ๆ และเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการตระหนักถึงความสำคัญของรายละเอียดข้อมูลประกอบรายการบัญชีที่จะต้องมีความถูกต้อง ครบถ้วน และแสดงสถานะของข้อมูลที่เป็นปัจจุบันสอดคล้องตามรอบระยะเวลาของการปิดบัญชี

๒. สรุปรวบรวมประเด็นปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน เพื่อกำหนดวิธีการหรือแนวทางปรับปรุงแก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นให้ถูกต้องโดยเร็ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณารายงานผลการตรวจสอบ และลงนามในบันทึกสั่งการที่แนบ

ลงนามแล้ว

(นายประพิศ จันทร์มา)

อชช.

๒๕๖๖

(นางสาวปุงยารณ์ ผลไพบุลย์)
ผอ.กตณ.

รายงานผลการตรวจสอบภายใน

การปฏิบัติงานด้านบัญชีของส่วนราชการ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

กลุ่มตรวจสอบภายใน
กรมชลประทาน

บทสรุปผู้บริหาร
การปฏิบัติงานด้านบัญชีของส่วนราชการ

สรุปผลการตรวจสอบและแนวทางการปรับปรุง

ประเด็นการตรวจสอบ	สาเหตุ / ผลกระทบ	ข้อเสนอแนะ
<p>ประเด็นที่ตรวจพบจากรายงานการเงินของหน่วยเบิกจ่ายตามข้อมูลรายงานงบทดลองประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 พบว่า ยังปฏิบัติไม่ถูกต้อง ครบถ้วน ตามแนวทางและระเบียบที่กำหนด ซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสี่ยงด้านการเงินรวมถึงระบบการควบคุมภายในที่ดี ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. หลายหน่วยงานยังมีบัญชีเงินฝากธนาคารที่ไม่มีรายการเคลื่อนไหวทางบัญชีและปัจจุบันไม่มีความจำเป็นต้องใช้ในการดำเนินงาน ยังไม่ได้ดำเนินการปิดบัญชีดังกล่าวเพื่อลดภาระในการควบคุมและป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น 2. บัญชีสินทรัพย์ถาวรต่างๆ ในระบบ New GFMS แสดงยอดคงเหลือทางบัญชีในรายงานงบทดลองไม่ตรงกับสรุปรายงานผลการตรวจสอบทรัพย์สินประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 และไม่สามารถตรวจสอบได้ว่ามูลค่าตามบัญชีแสดงยอดคงเหลือถูกต้อง ครบถ้วนตรงกับรายการสินทรัพย์ที่มีอยู่จริง 3. บัญชีสินทรัพย์ไม่ระบุรายละเอียดของหน่วยเบิกจ่ายต่างๆ ยังมีความคลาดเคลื่อนแสดงมูลค่าของสินทรัพย์และค่าเสื่อมราคาสะสมไม่ถูกต้องตรงกับ ข้อมูลสินทรัพย์ในรายงานแบบคำนวณค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ไม่ระบุรายละเอียด (GFMS-FA.3) รวมทั้งสินทรัพย์บางรายการเป็นครุภัณฑ์ชำรุดที่ได้จำหน่ายไปแล้ว แต่ยังไม่ได้ตัดจำหน่ายมูลค่าสินทรัพย์ดังกล่าวออกจากรายการบัญชี 	<p>สาเหตุ การปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติที่กำหนด รวมทั้งขาดการติดตามและระบบการควบคุมที่ดี</p> <p>ผลกระทบ หลายกรณีแม้มีหนังสือซักซ้อมความเข้าใจ ซึ่งเป็นมาตรการส่วนหนึ่งของการปรับปรุงแก้ไขและลดข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงานของหน่วยเบิกจ่ายต่างๆ หากแต่ยังขาดการติดตามผลการปฏิบัติเกี่ยวกับข้อตรวจพบที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การปฏิบัติงานด้านบัญชีของหน่วยงานไม่สอดคล้องตามหลักการและนโยบายการบัญชีภาครัฐ ข้อมูลรายงานการเงินขาดความน่าเชื่อถือ 2. การปฏิบัติไม่ถูกต้องตามแนวทางและระเบียบที่กำหนดอาจก่อให้เกิดความเสี่ยงด้านการเงินรวมถึงระบบการควบคุมภายในที่ดี 3. ระบบสินทรัพย์ มีข้อมูลรายละเอียดไม่ถูกต้อง แสดงข้อมูลสถานะของสินทรัพย์ไม่เป็นปัจจุบัน รวมทั้งขาดระบบการควบคุมที่ดี 	<p>เพื่อให้ข้อมูลทางบัญชีในระบบ GFMS ถูกต้อง ครบถ้วน และลดข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงานของหน่วยเบิกจ่ายต่าง ๆ ซึ่งส่งผลต่อความถูกต้องน่าเชื่อถือของรายงานการเงินระดับกรม จึงเป็นเรื่องที่กองการเงินและบัญชีซึ่งเป็นหน่วยงานที่กำกับดูแลควรดำเนินการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ให้ความสำคัญในการติดตามตรวจสอบข้อมูลรายงานทางการเงินและบัญชีและเอกสารหลักฐานประกอบรายการบัญชีของหน่วยเบิกจ่ายที่ได้รับเป็นประจำทุกเดือนอย่างต่อเนื่อง เพื่อลดความเสี่ยงในการปฏิบัติงาน 2. เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาข้อตรวจพบที่เกิดขึ้นทุกปีอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางการแก้ไขแก่ผู้ปฏิบัติเพื่อลดข้อผิดพลาดดังกล่าวสำหรับปีงบประมาณ 2566 และปีต่อไป 3. บางกรณีหน่วยเบิกจ่ายไม่สามารถดำเนินการแก้ไขปรับปรุงได้ด้วยตนเอง จึงเป็นเรื่องที่กองการเงินและบัญชีซึ่งเป็นหน่วยงานกำกับควรหาแนวทางปรับปรุงแก้ไขข้อผิดพลาดหรือข้อคลาดเคลื่อนของรายการบัญชีดังกล่าว เพื่อให้ปัญหาที่เกิดขึ้นหมดสิ้นไป รวมทั้งควรมีการติดตามตรวจสอบข้อมูลและผลการดำเนินการทั้งหมดที่เกิดขึ้น

ประเด็นการตรวจสอบ	สาเหตุ / ผลกระทบ	ข้อเสนอแนะ
<p>4. บัญชีงานระหว่างก่อสร้าง ยอดคงเหลือบัญชีงานระหว่างก่อสร้างของหน่วยเบิกจ่ายต่าง ๆ ในรายงานงบทดลอง ณ วันที่ 30 กันยายน 2565 หลายหน่วยงานยังแสดงยอดคงเหลือในจำนวนเงินค่อนข้างสูง บางหน่วยงานมียอดคงค้างของกิจกรรมงานตั้งแต่ปีงบประมาณ 2548 - 2565 ที่ดำเนินการแล้วเสร็จและสิ้นสุดการเบิกจ่ายแล้วแต่ยังไม่ได้ดำเนินการบันทึกเป็นสินทรัพย์รายตัวในระบบ GFMS รวมทั้งค่าอำนาจการของกิจกรรมงานที่เบิกจ่ายที่สำนักงานชลประทานต่าง ๆ ที่ยังไม่ได้นำไปรวมกับมูลค่างานของกิจกรรมนั้น ๆ</p>		
<p>5. การปรับปรุงบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง ณ วันสิ้นปีงบประมาณ ดำเนินการไม่ถูกต้องครบถ้วน เกี่ยวกับการปรับปรุงบัญชีค่าสาธารณูปโภคค้างจ่าย การปรับปรุงค่าเบี้ยประกันภัยจ่ายล่วงหน้า การปรับปรุงค่าเสื่อมราคาประจำปีของสินทรัพย์ไม่ระบุรายละเอียด และการปรับปรุงบัญชีรายได้รอการรับรู้จากการรับบริจาคสินทรัพย์</p>		

รายงานผลการตรวจสอบ
การปฏิบัติงานด้านบัญชีของส่วนราชการ

วัตถุประสงค์การตรวจสอบ

1. เพื่อให้หน่วยรับตรวจปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ
2. เพื่อตรวจสอบการปฏิบัติงานด้านบัญชีของหน่วยรับตรวจว่าเป็นไปตามหลักการและนโยบายการบัญชีภาครัฐ มีความถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน รวมถึงมีการเปิดเผยข้อมูล สามารถตรวจสอบได้
3. เพื่อให้ความเชื่อมั่นว่าการปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจในส่วนที่เกี่ยวข้องกับระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ ด้านการควบคุมทั่วไปหรือการควบคุมระบบงาน มีความถูกต้อง ครบถ้วน เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติ
4. เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของระบบการควบคุมภายในตามกระบวนการต่าง ๆ ของหน่วยรับตรวจว่ามีความเพียงพอและเหมาะสม
5. เพื่อส่งเสริมให้เกิดกระบวนการกำกับดูแลที่ดี (Good Governance) และความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน
6. เพื่อให้หัวหน้าส่วนราชการได้ทราบปัญหาการปฏิบัติงานของหน่วยงานในสังกัด และสามารถพิจารณาสั่งการให้มีการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ได้อย่างรวดเร็วและทันเหตุการณ์

ขอบเขตและวิธีการตรวจสอบ

กำหนดขอบเขตการตรวจสอบเพื่อตรวจสอบความถูกต้องทั้งในด้านการเงิน (Financial Audit) ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับ (Compliance Audit) และด้านระบบงานสารสนเทศ (Information System Audit) ของรายงานงบทดลองประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 (ภายหลังการปรับปรุงบัญชีตามเกณฑ์คงค้างและการดำเนินการปิดบัญชีรายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิและบัญชีผลสะสมจากการแก้ไขข้อผิดพลาด เข้าบัญชีรายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสมภายในวันที่ 31 ตุลาคม 2565) ทั้งนี้การตรวจสอบได้ใช้วิธีการสุ่มตรวจสอบรายการบัญชีต่างๆ ของหน่วยเบิกจ่ายจำนวน 126 หน่วยเบิกจ่ายและศูนย์ต้นทุนในสังกัดกรม 753 ศูนย์ต้นทุน โดย

1. วิเคราะห์ข้อมูลทางบัญชีจากรายงานงบทดลองประจำปีงบประมาณ 2565 เอกสารประกอบรายการบัญชี และเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
2. ตรวจสอบข้อมูลทางบัญชีจากระบบ GFMS เกี่ยวกับความครบถ้วน ถูกต้อง เป็นปัจจุบันของข้อมูลบัญชี
3. ติดตามข้อมูลการปฏิบัติงานและสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง

ระยะเวลาที่ตรวจสอบ

ระยะเวลาการตรวจสอบและรวบรวมข้อมูลผลการตรวจสอบ ระหว่างวันที่ 20 ธันวาคม 2565
- 28 กุมภาพันธ์ 2566

การติดตามผลการตรวจสอบ

หน่วยรับตรวจรายงานผลการดำเนินการปรับปรุงและการวางระบบปฏิบัติตามประเด็นข้อสังเกต ข้อเสนอแนะ ให้กลุ่มตรวจสอบภายในทราบภายใน 30 วัน นับถัดจากวันที่ได้รับรายงานผลการตรวจสอบ กรณีไม่รายงานผลการดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนด กลุ่มตรวจสอบภายในจะติดตามทวงถามเป็นหนังสือตามระยะเวลาที่เหมาะสมและรายงานผลการติดตามต่ออธิบดีเพื่อทราบและพิจารณาต่อไป

ผู้รับผิดชอบการตรวจสอบ

นักวิชาการตรวจสอบภายใน จำนวน 23 คน

(ตามคำสั่งกลุ่มตรวจสอบภายใน ที่ 16/2565 ลงวันที่ 18 สิงหาคม 2565 เรื่อง มอบหมายงาน การตรวจสอบการปฏิบัติงานด้านบัญชีของส่วนราชการ (สำหรับปีบัญชี 2565) ตามแผนการตรวจสอบประจำปี 2566)

ผลการตรวจสอบและข้อเสนอแนะสรุปได้ดังนี้

การดำเนินการสอบทานรายงานข้อมูลด้านการเงินและบัญชีของหน่วยเบิกจ่ายต่างๆ ภายใต้สังกัดกรมชลประทาน โดยใช้ข้อมูลรายงานการเงินประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 (รายงานงบทดลองระดับหน่วยเบิกจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565) ประเด็นข้อคลาดเคลื่อนหลายรายการเป็นข้อตรวจพบที่ได้นำเสนอกรมทราบแล้วตามรายงานการตรวจสอบภายในที่ผ่านมา แต่ยังไม่ได้นำมาดำเนินการปรับปรุงแก้ไข หรือยังอยู่ระหว่างการตรวจสอบข้อมูล จึงทำให้ยังคงปรากฏเป็นประเด็นข้อสังเกตเช่นเดิมที่ได้ตรวจพบใน ปีงบประมาณก่อน ส่งผลให้รายงานการเงินของหน่วยเบิกจ่ายและรายงานการเงินระดับกรมแสดงข้อมูลไม่ถูกต้องครบถ้วนตามหลักการและนโยบายการบัญชีภาครัฐ และเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีที่กรมบัญชีกลางกำหนด รวมทั้งไม่สอดคล้องตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 โดยสรุปประเด็นข้อสังเกตที่ตรวจพบในภาพรวม ดังนี้

บัญชีเงินฝากธนาคาร

จากการสอบทานการจัดทำรายงานงบทะทบยอดเงินฝากธนาคาร การเปิดบัญชีเงินฝากธนาคารและหนังสือรับรองยอดเงินฝากธนาคารของหน่วยเบิกจ่าย ณ วันที่ 30 กันยายน 2565 พบว่า

1.1 บางหน่วยงานมีบัญชีเงินฝากธนาคารกระแสรายวันที่เปิดไว้เพื่อรองรับการขอเบิกเงินสำหรับโครงการเงินกู้เพื่อการพัฒนาาระบบบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและระบบขนส่งทางถนนระยะเร่งด่วนเงินฝากเพื่อการวางระบบบริหารจัดการน้ำและสร้างอนาคตประเทศ หรือ เงินฝากโครงการไทยเข้มแข็ง เป็นต้น ซึ่งบัญชีเงินฝากดังกล่าวไม่มีรายการเคลื่อนไหวและไม่มียอดคงเหลือทางบัญชี รวมทั้งไม่มีข้อมูลปรากฏในรายงานงบทะทบยอดเงินฝากธนาคารของหน่วยงาน บางหน่วยงานมีข้อมูลบัญชีอ้างอิงในรายงานงบทะทบยอดเงินฝากธนาคาร “บัญชีเงินฝากธนาคารรับจากคลัง (1101020605)” แต่ไม่มีรายการบัญชีแยกประเภทดังกล่าวในงบทดลองของหน่วยงานหรือไม่มีการเคลื่อนไหวและไม่มียอดคงเหลือทางบัญชี

หน่วยเบิกจ่าย	บัญชีเงินฝากธนาคาร
สำนักงานชลประทานที่ 4	บัญชีธนาคารกรุงไทย เงินฝากกระแสรายวัน เลขที่ 347-6-01072-4 (ชื่อบัญชีเงินฝากธนาคารเงินกู้)
โครงการชลประทานสกลนคร	บัญชีธนาคารกรุงไทย เงินฝากกระแสรายวัน เลขที่ 412-6-04673-9 (ชื่อบัญชีโครงการเงินกู้เพื่อการพัฒนาาระบบบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและระบบขนส่งทางถนน ระยะเร่งด่วน)
โครงการชลประทานร้อยเอ็ด	- บัญชีธนาคารกรุงไทย เงินฝากกระแสรายวัน สาขาร้อยเอ็ด เลขที่ 4116068136 (ชื่อบัญชี โครงการชลประทานร้อยเอ็ด ไทยเข้มแข็ง) - บัญชีธนาคารกรุงไทย เงินฝากกระแสรายวัน สาขาร้อยเอ็ด เลขที่ 4116072281 (ชื่อบัญชี โครงการชลประทานร้อยเอ็ด โครงการเงินกู้เพื่อการพัฒนาาระบบบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและระบบขนส่งทางถนนระยะเร่งด่วน)
สำนักงานก่อสร้างชลประทานขนาดกลางที่ 11	บัญชีธนาคารกรุงไทย เงินฝากกระแสรายวัน เลขที่บัญชี 123-6-02507-5 (ชื่อบัญชีสำนักงานก่อสร้างชลประทานขนาดกลางที่ 11 - โครงการเงินกู้)

1.2 บางหน่วยงานมีบัญชีเงินฝากธนาคาร ที่แสดงรายการอยู่ในหนังสือรับรองยอดเงินฝากธนาคาร ไม่มีรายละเอียดปรากฏในรายงานการจัดทำงบทะทบยอดเงินฝากธนาคาร และใบแจ้งยอดธนาคาร (Bank Statement) และไม่ทราบว่าเปิดเพื่อรองรับการเบิกจ่ายเงินประเภทใด หรือเป็นบัญชีที่เปิดไว้แต่ปัจจุบันไม่ได้ใช้ในการดำเนินงานหรือเบิกจ่ายเงินแล้วแต่ยังไม่ได้นำมาดำเนินการปิดบัญชี

หน่วยเบิกจ่าย	บัญชีเงินฝากธนาคาร
โครงการชลประทานสุโขทัย	บัญชีธนาคารกรุงไทย เงินฝากกระแสรายวัน เลขที่ 616-6-05501-3 และ เลขที่ 616-6-05749-0
โครงการชลประทานหนองคาย	บัญชีธนาคารกรุงไทย เงินฝากกระแสรายวัน เลขที่ 413-0-31708-3 (โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาห้วยโมง)
โครงการชลประทานหนองบัวลำภู	บัญชีธนาคารกรุงไทย เงินฝากกระแสรายวัน เลขที่ 402-6-03205-1 (ชื่อบัญชีโครงการชลประทานหนองบัวลำภู)
โครงการชลประทานอุดรธานี	- บัญชีธนาคารกรุงไทย เงินฝากกระแสรายวัน เลขที่ 443-6-00717-0 (ชื่อบัญชีชลประทานเพื่อการรับโอนเงิน) - บัญชีธนาคารกรุงไทย เงินฝากออมทรัพย์ เลขที่ 443-0-04487-2 (ชื่อบัญชีเงินฝากค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน) - บัญชีธนาคารกรุงไทย เงินฝากกระแสรายวัน เลขที่ 443-6-01054-6 - บัญชีธนาคารกรุงไทย เงินฝากกระแสรายวัน เลขที่ 443-6-01080-5 - บัญชีธนาคารกรุงไทย เงินฝากออมทรัพย์ เลขที่ 443-0-25900-3 (ชื่อบัญชีโครงการชลประทานอุดรธานี)
โครงการชลประทานร้อยเอ็ด	บัญชีธนาคารกรุงไทย เงินฝากกระแสรายวัน สาขาร้อยเอ็ด เลขที่บัญชี 411-6-07574-4 ชื่อบัญชี โครงการชลประทานร้อยเอ็ด
โครงการชลประทานกาฬสินธุ์	บัญชีธนาคารกรุงไทย เงินฝากกระแสรายวัน สาขากาฬสินธุ์ เลขที่ 404-3-05182-4 (ชื่อบัญชี โครงการพัฒนาแก้มลิงหนองลิงเปือย) มียอดคงเหลือจำนวนเงิน 4,845.60 บาท
โครงการชลประทานลพบุรี	บัญชีธนาคารกรุงไทย เงินฝากออมทรัพย์ สาขาลพบุรี เลขที่ 111-0-47423-7 (ชื่อบัญชี โครงการสระเก็บน้ำวัดเนกขัมวิสุทธิ์) มียอดคงเหลือจำนวนเงิน 1 บาท
สำนักงานชลประทานที่ 12	- บัญชีธนาคารกรุงไทย เงินฝากออมทรัพย์ เลขที่ 106-0-03272-4 (ชื่อบัญชี เงินงบประมาณ สำนักชลประทานที่ 12) - บัญชีธนาคารกรุงไทย เงินฝากออมทรัพย์ เลขที่ 106-0-03273-2 (ชื่อบัญชี เงินนอกงบประมาณสำนักชลประทานที่ 12) (เป็นบัญชีเงินฝากธนาคารออมทรัพย์ซึ่งเปิดบัญชีคู่กับบัญชีเงินฝากกระแสรายวันเพื่อเบิกจ่ายเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ ปัจจุบันมิได้ใช้เพื่อดำเนินการเบิกจ่ายเงิน ยังไม่ได้ดำเนินการปิดบัญชี)
สำนักงานก่อสร้างชลประทานขนาดกลางที่ 5	บัญชีธนาคารกรุงไทย เงินฝากกระแสรายวัน เลขที่ 402-6-03119-5 (ชื่อบัญชีสำนักงานก่อสร้างชลประทานขนาดกลางที่ 5 - เพื่อรับเงินประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ E-BIDDING)
สำนักงานก่อสร้างชลประทานขนาดใหญ่ที่ 10 (พระนครศรีอยุธยา)	บัญชีธนาคารกรุงไทย เงินฝากกระแสรายวัน เลขที่ 264-6-00899-6 (สาขาปากเพรียว จังหวัดสระบุรี) ซึ่งเปิดไว้ภายใต้หน่วยเบิกจ่ายเดิมที่ได้ดำเนินการปิดหน่วยเบิกจ่ายและศูนย์ต้นทุนในพื้นที่เดิมแล้ว

ทั้งนี้ การดำเนินการเกี่ยวกับบัญชีเงินฝากธนาคารได้เคยรายงานข้อสังเกตไว้แล้วตั้งแต่ปีงบประมาณก่อน ทั้งนี้ของบัญชีที่ไม่มีการเคลื่อนไหวและปัจจุบันไม่มีความจำเป็นต้องใช้ในการดำเนินงานอีก และบัญชีเงินฝากธนาคารเงินกู้ที่ดำเนินโครงการและเบิกจ่ายเงินเสร็จสิ้นตามวัตถุประสงค์ของเงินกู้นั้นแล้ว

2. บัญชีสินทรัพย์ถาวรต่างๆ

บัญชีสินทรัพย์ถาวรต่างๆ ในระบบ New GFMS แสดงยอดคงเหลือทางบัญชีในรายงานงบทดลองไม่ตรงกับสรุปรายงานผลการตรวจสอบทรัพย์สินประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 และหลายหน่วยงานไม่มีข้อมูลเอกสารประกอบรายการบัญชี ไม่สามารถตรวจสอบได้ว่ามูลค่าตามบัญชีแสดงยอดคงเหลือถูกต้องครบถ้วนตรงกับรายการสินทรัพย์ที่มีอยู่จริง รวมทั้งพบว่าข้อมูลสินทรัพย์รายตัวในระบบ New GFMS ณ วันที่ 30 กันยายน 2565 บางรายการแสดงมูลค่าของค่าเสื่อมราคาสะสมไม่ตรงกับข้อมูลในรายงานสินทรัพย์คงเหลือจากระบบ ทำให้ข้อมูลทางบัญชีขาดความน่าเชื่อถือ และไม่ได้ค่าคะแนนตามเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีที่กรมบัญชีกลางกำหนด

3. บัญชีสินทรัพย์ไม่ระบุรายละเอียด

จากการตรวจสอบยอดคงเหลือของมูลค่าสินทรัพย์และค่าเสื่อมราคาสะสมสินทรัพย์ไม่ระบุรายละเอียดกับข้อมูลสินทรัพย์ในรายงานแบบคำนวณค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ไม่ระบุรายละเอียด (GFMS-FA 3) ของหน่วยเบิกจ่ายต่างๆ พบว่ายังมีความคลาดเคลื่อนแสดงมูลค่าของสินทรัพย์และค่าเสื่อมราคาสะสมไม่ถูกต้องตรงกัน รวมทั้งสินทรัพย์บางรายการเป็นครุภัณฑ์ชำรุดที่ได้จำหน่ายไปแล้ว แต่ยังไม่ได้ตัดจำหน่ายมูลค่าสินทรัพย์ดังกล่าวออกจากรายการบัญชี สาเหตุเนื่องจากหลายหน่วยงานเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติยังขาดความรู้ความเข้าใจในหลักเกณฑ์และขั้นตอนการปฏิบัติ รวมทั้งขาดการสอบทานตรวจสอบข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง

4. บัญชีงานระหว่างก่อสร้าง

จากการตรวจสอบยอดคงเหลือบัญชีงานระหว่างก่อสร้างของหน่วยเบิกจ่ายต่าง ๆ ในรายงานงบทดลอง ณ วันที่ 30 กันยายน 2565 และข้อมูลรายละเอียดงานระหว่างก่อสร้างที่ปรากฏในรายงานค่าเสื่อมราคาในระบบ News GFMS ทั้งของหน่วยเบิกจ่ายเองและศูนย์ต้นทุนภายใต้หน่วยเบิก หลายหน่วยงานยังแสดงยอดคงเหลือในจำนวนเงินค่อนข้างสูง บางหน่วยงานมียอดคงค้างของกิจกรรมงานตั้งแต่ปีงบประมาณ 2548 - 2565 ที่ดำเนินการแล้วเสร็จและสิ้นสุดการเบิกจ่ายแล้ว แต่ยังไม่ได้ดำเนินการบันทึกเป็นสินทรัพย์รายตัวในระบบ GFMS รวมทั้งคำอำนวยการของกิจกรรมงานที่เบิกจ่ายที่สำนักงานชลประทานต่าง ๆ ที่ยังไม่ได้นำไปรวมกับมูลค่างานของกิจกรรมนั้นๆ ซึ่งกรณีนี้เป็นเรื่องที่หน่วยเบิกจ่ายและศูนย์ต้นทุนเจ้าของสินทรัพย์ควรให้ความสำคัญพิจารณาดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

5. บัญชีเงินประกันอื่น

จากการสอบทานรายละเอียดเงินประกันอื่น (GL/R2-7) พบว่าเงินประกันสัญญาของหลายหน่วยงานมีรายการเงินประกันสัญญาที่พ้นภาระแล้ว แต่ยังมีได้ดำเนินการคืนให้แก่คู่สัญญา บางหน่วยงานมีรายการเงินประกันสัญญาที่ครบกำหนดและคงค้างนาน ตั้งแต่ปี 2558 รวมทั้งบางรายการไม่มีรายละเอียดเลขที่สัญญาและวันครบกำหนดของหลักประกันสัญญา โดยกลุ่มตรวจสอบภายในได้เคยตั้งข้อสังเกตจากการตรวจสอบรายงานการเงินประจำปีงบประมาณที่ผ่านมาและแจ้งให้หน่วยงานดำเนินการติดตามตรวจสอบรายการเงินประกันสัญญาที่พ้นภาระผูกพันแล้วให้ดำเนินการคืนแก่คู่สัญญาโดยเร็ว แต่หลายหน่วยงานยังคงปรากฏยอดคงค้างดังกล่าว เป็นการดำเนินงานที่ไม่เป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560 ข้อ 170 (2)

6. บัญชีเงินประกันผลงาน

บัญชีเงินประกันผลงาน จากกวดตรวจสอบรายละเอียดบางหน่วยงานมีรายการเงินประกันผลงานของงานจ้างก่อสร้างที่ปรากฏเป็นยอดคงค้างในระบบ GFMIS โดยไม่มีรายการเคลื่อนไหวเป็นระยะเวลานานหลายปี บางรายการเป็นงานจ้างก่อสร้างที่ได้รับงบประมาณตั้งแต่ปี 2550 แต่ปัจจุบันยังคงปรากฏเป็นยอดเงินคงค้างในระบบ GFMIS ซึ่งหน่วยเบิกจ่ายต้องดำเนินการตรวจสอบข้อมูลเพื่อให้ทราบปัญหาอุปสรรคของงานจ้างก่อสร้างตามสัญญาดังกล่าว หรือกรณีสัญญาจ้างที่มีการดำเนินคดีทางกฎหมายควรมีการติดตามสถานะข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นระยะ ๆ เพื่อให้ทราบข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน

7. บัญชีเงินรับฝากอื่น

บัญชีเงินรับฝากอื่นบางส่วนเป็นยอดคงค้างของเงินค่าทดแทนที่ดินที่ฝากไว้ในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ธนาคารออมสินพร้อมดอกเบี้ยของผู้มีสิทธิ ซึ่งคงค้างไม่เคลื่อนไหวเป็นเวลานาน (ตั้งแต่ปี 2550-2565) โดยขาดการประสานงานกับผู้รับผิดชอบหรือผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องเพื่อติดตามให้ผู้มีสิทธิรับเงินดังกล่าว อาจส่งผลกระทบต่อภารกิจปฏิบัติงานที่ไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. 2562 กรณีไม่สามารถดำเนินการจ่ายเงินให้แก่ผู้มีสิทธิได้ หรือผู้มีสิทธิไม่มาขอรับเงินภายในสิบปีนับแต่วันที่มีหนังสือแจ้งหรือวันที่ปิดประกาศกำหนดให้เงินดังกล่าวเป็นของแผ่นดิน

8. บัญชีที่ดินราชพัสดุรอโอน

จากการสอบทานเอกสารหลักฐานทะเบียนคุมค่าซื้อที่ดิน รายละเอียดบัญชีที่ดินราชพัสดุรอโอน ณ วันที่ 30 กันยายน 2565 หลายหน่วยงานเป็นรายการค่าที่ดินและค่าร้อยละตั้งแต่ปีงบประมาณ 2563-2565 ที่ยังไม่ได้ดำเนินการบันทึกล้างบัญชี การปฏิบัติไม่สอดคล้องตามหนังสือกรมบัญชีกลางที่ กค 0410.3/ว 43 ลงวันที่ 29 มกราคม 2562 และหนังสือกองการเงินและบัญชีที่ งบ.13762/2565 ลงวันที่ 11 ตุลาคม 2565 เรื่อง ขอข้อมูลความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการบันทึกรายการที่ดิน ซึ่งหน่วยงานต้องประสานงานกับฝ่ายจัดหาที่ดินติดตามผลการดำเนินการจัดทำหนังสือแจ้งการขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุกับกรมธนารักษ์หรือสำนักงานธนารักษ์ในพื้นที่ เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการดำเนินการปรับปรุงล้างบัญชีที่ดินราชพัสดুরอการโอน

9. การปรับปรุงบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง ณ วันสิ้นปีงบประมาณ

การปรับปรุงบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง ณ วันสิ้นปีงบประมาณ ของหน่วยเบิกจ่าย ยังบันทึกรายการบัญชีไม่ถูกต้องและไม่ครบถ้วน ตามหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติที่กำหนด

9.1 การปรับปรุงบัญชีค่าสาธารณูปโภคค้างจ่าย

- การบันทึกปรับปรุงค่าใช้จ่ายค้างจ่ายสำหรับปีงบประมาณ 2565 บางหน่วยงานไม่มีการปรับปรุงค่าสาธารณูปโภคค้างจ่ายของเดือนกันยายน 2565 หรือปรับปรุงบัญชีค่าสาธารณูปโภคค้างจ่ายเฉพาะรายการที่ได้รับใบแจ้งหนี้เท่านั้น กรณียังไม่ได้รับใบแจ้งหนี้หน่วยงานไม่ได้ประมาณการค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้น

- นำค่าสาธารณูปโภคที่หน่วยงานจัดเก็บเงินสมทบแต่ละเดือนมารวมปรับปรุงเป็นค่าสาธารณูปโภคค้างจ่ายของหน่วยงาน

- การปรับปรุงค่าใช้จ่ายค้างจ่ายไม่ตรงกับรายละเอียดค่าสาธารณูปโภคค้างจ่ายหรือรายละเอียดตามใบแจ้งหนี้ และบางหน่วยงานไม่มีเอกสารประกอบรายการปรับปรุงบัญชีให้ตรวจสอบ

9.2 การปรับปรุงบัญชีค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า พบว่าหลายหน่วยงานบันทึกจำนวนค่าเบี้ยประกันภัยจ่ายล่วงหน้าไม่ถูกต้อง ไม่ครบถ้วน ส่งผลให้บัญชีค่าเบี้ยประกันภัย และบัญชีค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า ณ วันสิ้นปีงบประมาณแสดงยอดในรายงานงบทดลองไม่ถูกต้อง ดังนี้

- ปรับปรุงบัญชีค่าใช้จ่ายล่วงหน้าไม่ถูกต้องตามจำนวนเงินค่าเบี้ยประกันภัยจ่ายล่วงหน้าที่แสดงในรายละเอียดการคำนวณค่าเบี้ยประกันภัยหรือข้อมูลในระบบคำนวณเบี้ยประกันภัย โดยบางหน่วยงานปรับปรุงตามจำนวนเงินที่จ่ายจริงของค่าเบี้ยประกันภัยทั้งจำนวน หรือปรับปรุงด้วยจำนวนเงินค่าเบี้ยประกันภัยของรอบระยะเวลาปีงบประมาณ 2565

- บางหน่วยเบิกจ่ายไม่ได้บันทึกปรับปรุงบัญชีค่าใช้จ่ายล่วงหน้า หรือบันทึกปรับปรุงแต่ไม่ครบถ้วนทุกศูนย์ต้นทุนที่มีการเบิกจ่ายค่าเบี้ยประกันรถยนต์

- การบันทึกข้อมูลรายละเอียดในระบบสารสนเทศการคำนวณค่าเบี้ยประกันเพื่อนำมาใช้ในการคำนวณค่าเบี้ยประกันภัยสำหรับการปรับปรุงบัญชีของหน่วยเบิกจ่าย ณ วันสิ้นปีงบประมาณที่กองการเงินและบัญชีแจ้งเวียนแนวทางปฏิบัติ พบว่าหน่วยงานหรือศูนย์ต้นทุนที่มียานพาหนะในครอบครองและมีการเบิกจ่ายค่าเบี้ยประกันรถยนต์ หลายหน่วยงานยังไม่ได้บันทึกข้อมูลหรือมีการบันทึกข้อมูลแต่ไม่ถูกต้องและไม่ครบถ้วน

9.3 การบันทึกปรับปรุงบัญชีค่าเสื่อมราคาประจำปีของสินทรัพย์ไม่ระบุรายละเอียดไม่ถูกต้องและไม่ครบถ้วน ส่งผลให้บัญชีค่าเสื่อมราคาประจำปีและค่าเสื่อมราคาสะสมแสดงยอดตามบัญชีไม่ถูกต้อง

- บางหน่วยงานไม่ได้บันทึกปรับปรุงค่าเสื่อมราคาและค่าเสื่อมราคาสะสม-สินทรัพย์ไม่ระบุรายละเอียด ของปีงบประมาณ 2565 หรือบันทึกปรับปรุงแต่ดำเนินการไม่ครบถ้วนทุกรายการ

- มีการบันทึกปรับปรุงค่าเสื่อมราคาประจำปีของสินทรัพย์ที่ครบกำหนดอายุการใช้งานแล้ว หรือบางหน่วยงานนำค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์รายตัวในระบบ GFMIS มารวมบันทึกปรับปรุงในรายการค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ไม่ระบุรายละเอียด

- การปรับปรุงบัญชีค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ในปีสุดท้ายที่ครบอายุการใช้งาน ไม่ได้เหลือมูลค่าทางบัญชีไว้ 1 บาท ตามที่หลักเกณฑ์กำหนด

9.4 การปรับปรุงบัญชีรายได้รอการรับรู้ กรณีสินทรัพย์รับบริจาค พบประเด็นข้อสังเกตดังนี้

- กรณีสินทรัพย์รับบริจาคซึ่งในปีสุดท้ายที่หมดอายุการใช้งาน หน่วยงานไม่ได้บันทึกรับรู้เป็นรายได้จากการบริจาคตามมูลค่าสินทรัพย์สุทธิคงเหลือทั้งจำนวน โดยคงเหลือมูลค่าทางบัญชีไว้รายการละ 1.- บาท

- ไม่ได้นำค่าเสื่อมราคาของรายการสินทรัพย์รับบริจาคมาปรับปรุงบัญชีรายได้รอการรับรู้เป็นบัญชีรายได้จากการรับบริจาคในแต่ละปี หรือมีการปรับปรุงแต่ไม่ถูกต้องตรงตามมูลค่าของค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์รายตัวในระบบ GFMIS

- รายการสินทรัพย์รับบริจาคที่ได้รับในปีงบประมาณ 2565 หน่วยงานบันทึกบัญชีรับรู้เป็นรายได้จากการบริจาค แต่ ณ วันสิ้นปีงบประมาณ ไปบันทึกปรับปรุงเป็นรายได้จากการบริจาคคู่กับบัญชีรายได้รอการรับรู้ เท่ากับจำนวนค่าเสื่อมราคาประจำปีของสินทรัพย์ ส่งผลให้บัญชีรายได้จากการบริจาคและบัญชีรายได้รอการรับรู้แสดงมูลค่าไม่ถูกต้อง รวมทั้งการดำเนินการไม่เป็นไปตามหนังสือกรมบัญชีกลางที่ กค 0410.3/ ว 43 ลงวันที่ 29 มกราคม 2562 เรื่อง คู่มือการบัญชีภาครัฐ เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

10. ด้านการเงินและบัญชีอื่นๆ

การดำเนินงานด้านการเงินและบัญชีที่การปฏิบัติไม่เป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติที่กำหนด ดังนี้

10.1 การบันทึกการเบิกและจ่ายเงินให้เจ้าหน้าที่หรือผู้มีสิทธิกรณีเบิกจ่ายผ่านหน่วยงาน

พบว่าบางหน่วยงานบันทึกรายการบัญชี ไม่ถูกต้องเป็นปัจจุบัน เมื่อจ่ายเงินให้เจ้าหน้าที่หรือผู้มีสิทธิแล้วไม่ได้ บันทึกรายการขอจ่ายชำระเงินในระบบ GFMS (ขจ.05) หรือบางหน่วยงาน มีการบันทึกรายการขอจ่ายชำระเงินก่อนการจ่ายเงินให้เจ้าหน้าที่หรือผู้มีสิทธิรับเงินหรือก่อนการส่งจ่ายเช็ค

10.2 การนำเงินส่งคลังหรือฝากคลังผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ในระบบ KTB Corporate Online พบว่าบางหน่วยงานดำเนินการนำส่งเงินล่าช้าไม่สอดคล้องตามหลักเกณฑ์แนวทางปฏิบัติที่กำหนดให้นำส่งในวันทำการถัดจากวันที่มีการรับเงิน (ก่อนเวลา 10.00 น.) โดยจากการสุ่มตรวจสอบรายละเอียดรายการเคลื่อนไหวของบัญชีเงินฝากธนาคารเพื่อนำส่งคลังทางอิเล็กทรอนิกส์ เดือนกันยายน 2565 พบว่าการนำส่งเงินมีระยะเวลาตั้งแต่ 4 - 8 วันทำการ

10.3 การบันทึกรับเงินหรือบันทึกขอเบิกเงิน พบว่าการกำหนดรหัสบัญชีแยกประเภท ไม่ถูกต้องตามผังบัญชีมาตรฐานที่กรมบัญชีกลางกำหนด เช่น กรณี การเบิกจ่ายค่าเบี้ยประกันภัยรถยนต์ (รหัสบัญชี 5104030203) แต่หน่วยเบิกจ่ายบันทึกเป็นบัญชีค่าจ้างเหมาบริการ-ภายนอก (5104010112) หรือรายการขอเบิกเงินเพื่อจ่ายให้กับหน่วยงานภาครัฐ เช่น ค่าไฟฟ้า ค่าประปา หน่วยเบิกจ่ายบันทึกบัญชีเจ้าหน้าที่การค้า-บุคคลภายนอก (2101010102) ไม่ได้บันทึกเป็นบัญชีเจ้าหน้าที่อื่น-หน่วยงานรัฐ (2101020198)

10.4 การบันทึกรายการสินทรัพย์ที่ได้รับบริจาคตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2563 (ปีงบประมาณ 2564) ยังปฏิบัติไม่เป็นไปในแนวทางเดียว มีทั้งบันทึกรายการบัญชีรับรู้เป็นรายได้จากการบริจาค (รหัสบัญชีแยกประเภท 4302030101) และ บันทึกเป็นหนี้สินประเภทบัญชีรายได้รอการรับรู้ (รหัสบัญชีแยกประเภท 2213010101) ไม่สอดคล้องตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 23 เรื่องรายได้จากรายการไม่แลกเปลี่ยน(กรณีไม่มีเงื่อนไข) กำหนดให้บันทึกรับรู้เป็นรายได้ ซึ่งกรณีนี้กองการเงินและบัญชี ควรเพิ่มความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติและการบันทึกรายการบัญชีให้ชัดเจน

10.5 เอกสารประกอบรายการบัญชีหลายหน่วยเบิกจ่ายยังขาดความครบถ้วนสมบูรณ์ กล่าวคือ ไม่มีสรุปรายงานผลการตรวจสอบสินทรัพย์ประจำปี 2565 รายละเอียดรายงานแบบคำนวณค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ไม่ระบุรายละเอียด (GFMS-FA 3) รายละเอียดการปรับปรุงบัญชีค่าสาธารณูปโภคจ่ายต่าง ๆ ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า (รายละเอียดการคำนวณค่าเบี้ยประกันภัยรถยนต์) รายละเอียดการปรับปรุงบัญชีรายได้รอการรับรู้ (รายการสินทรัพย์บริจาคมาปรับปรุงบัญชีรายได้รอการรับรู้ เป็นบัญชีรายได้จากการรับบริจาคในแต่ละปี) เป็นต้น

สาเหตุ

จากรายงานผลการตรวจสอบภายใน ประเด็นข้อสังเกตหลายกรณีแม่กองการเงินและบัญชีได้มีหนังสือแจ้งเวียนแนวทางปฏิบัติและมีหนังสือซักซ้อมความเข้าใจ หากแต่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติยังขาดการสอบทานข้อมูลทางบัญชีกับรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง ไม่ปฏิบัติตามระเบียบแนวทางและขั้นตอนการปฏิบัติที่กำหนดรวมทั้งกองการเงินและบัญชีซึ่งเป็นหน่วยงานกลางกำกับดูแล ยังขาดการติดตามผลการปฏิบัติเกี่ยวกับข้อตรวจพบที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง สม่่าเสมอ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการลดข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงานของหน่วยเบิกจ่ายต่าง ๆ

ผลกระทบ

1. การปฏิบัติงานด้านบัญชีของหน่วยงานไม่สอดคล้องตามหลักการและนโยบายการบัญชีภาครัฐ ข้อมูลรายงานการเงินขาดความน่าเชื่อถือ
2. การปฏิบัติไม่ถูกต้องตามแนวทางและระเบียบที่กำหนดอาจก่อให้เกิดความเสี่ยงด้านการเงินรวมถึงระบบการควบคุมภายในที่ดี

3. ระบบสินทรัพย์มีข้อมูลทางบัญชีที่ไม่ถูกต้อง ขาดระบบการควบคุมรวมทั้งแสดงสถานะข้อมูลของสินทรัพย์ไม่เป็นปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะ

สำหรับประเด็นข้อสังเกตที่ปรากฏในรายงานผลการตรวจสอบ เป็นประเด็นข้อสังเกตในภาพรวมจากการดำเนินการสอบทานรายงานข้อมูลด้านการเงินและบัญชีของหน่วยเบิกจ่ายต่างๆ ภายใต้สังกัดกรมชลประทาน โดยการสุ่มตรวจสอบข้อมูลรายงานการเงินประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 เพื่อให้ข้อมูลรายงานการเงินในระบบ New GFMS มีความถูกต้อง ครบถ้วน กองการเงินและบัญชีซึ่งเป็นหน่วยงานกำกับเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีควรมีการติดตามตรวจสอบข้อผิดพลาดหรือข้อคลาดเคลื่อนของรายการบัญชี รวมทั้งติดตามตรวจสอบผลการดำเนินการแก้ไขปรับปรุง โดยเฉพาะประเด็นข้อตรวจพบที่เกิดขึ้นทุกปีอย่างต่อเนื่องตามรายงานผลการตรวจสอบภายในที่ผ่านมา แต่หน่วยเบิกจ่ายหลายแห่งยังมีข้อผิดพลาดทางบัญชีเกิดขึ้นและเป็นข้อตรวจพบที่ยังไม่ได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไข หรือบางหน่วยงานปรับปรุงแก้ไขรายการบัญชีโดยไม่มีรายละเอียดเอกสารหลักฐานประกอบ จึงทำให้ยังคงปรากฏเป็นประเด็นข้อสังเกต ดังนั้น เห็นควรให้กองการเงินและบัญชีติดตามตรวจสอบเน้นย้ำเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติของหน่วยเบิกจ่ายและศูนย์ต้นทุนภายใต้หน่วยเบิกจ่าย แก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นซึ่งส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือของรายงานการเงินระดับกรม ดังนี้

1. ติดตามการดำเนินการเกี่ยวกับบัญชีเงินฝากธนาคารของหน่วยเบิกจ่ายต่าง ๆ ที่ไม่มีการเคลื่อนไหวทางบัญชีและปัจจุบันไม่มีความจำเป็นต้องใช้ในการดำเนินงาน รวมทั้งบัญชีเงินฝากธนาคารเงินกู้ที่การดำเนินโครงการและเบิกจ่ายเงินเสร็จสิ้นตามวัตถุประสงค์ของเงินกู้แล้ว ให้ดำเนินการปิดบัญชีเพื่อเป็นการลดภาระในการควบคุมป้องกันความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นและเพื่อให้การปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีถูกต้องตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. 2562

2. บัญชีสินทรัพย์ถาวร และบัญชีสินทรัพย์ไม่ระบุรายละเอียดต่าง ๆ ที่มียอดคงเหลือในรายงานงบทดลองไม่ตรงรายละเอียดประกอบรายการบัญชี สรุปรายงานผลการตรวจสอบทรัพย์สินประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 รายงานแบบคำนวณค่าเสื่อมราคาประจำปี และหลายหน่วยงานไม่ได้ตรวจสอบสาเหตุของความคลาดเคลื่อนหรือความแตกต่างของข้อมูล เป็นเรื่องเร่งด่วนที่กองการเงินและบัญชีควรให้ความสำคัญในการเร่งรัดติดตามการปรับปรุงแก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นให้ถูกต้อง โดยเร็ว เนื่องจากส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือของรายงานการเงินของหน่วยเบิกจ่ายและรายงานการเงินของกรม

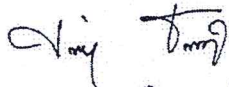
3. บัญชีงานระหว่างก่อสร้าง ของหน่วยเบิกจ่ายต่าง ๆ ที่แสดงยอดคงเหลือในจำนวนค่อนข้างสูง กองการเงินและบัญชีควรซักซ้อมความเข้าใจและกำหนดมาตรการในการเร่งรัดติดตามงานระหว่างก่อสร้างของกิจกรรมงานที่ดำเนินการแล้วเสร็จและสิ้นสุดการเบิกจ่ายแล้วแต่ยังไม่ได้ดำเนินการบันทึกเป็นสินทรัพย์รายตัวในระบบ New GFMS โดยกำหนดกรอบระยะเวลาในการดำเนินการอย่างชัดเจน เพื่อให้บัญชีงานระหว่างก่อสร้างแสดงยอดคงเหลือที่ถูกต้องเป็นปัจจุบันและเป็นไปตามหลักการและนโยบายการบัญชีภาครัฐ

4. กรณีเงินประกันสัญญาที่ครบกำหนดค่าประกันแล้ว แต่ยังมีได้ดำเนินการคืนให้แก่คู่สัญญาบางหน่วยงานเป็นยอดสะสมค้างมานาน ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2558 รวมทั้งบัญชีเงินประกันผลงานและบัญชีเงินรับฝากอื่น ที่เป็นยอดคงค้างที่ไม่มีรายการเคลื่อนไหวเป็นระยะเวลานานหลายปี ซึ่งสาเหตุเนื่องจากขาดการติดตามตรวจสอบข้อมูลกับหน่วยงานผู้รับผิดชอบหรือผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้อง กรณีนี้กองการเงินและบัญชีควร

เน้นย้ำขอความเข้าใจเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างถูกต้อง ครบถ้วน ตามระเบียบและแนวทางปฏิบัติที่กำหนด

5. การปรับปรุงบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง ณ สิ้นปีงบประมาณ เกี่ยวกับการปรับปรุงบัญชีค่าสาธารณูปโภคค้างจ่าย และการปรับปรุงค่าเบี้ยประกันจ่ายล่วงหน้า ไม่ถูกต้องและไม่ครบถ้วน เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงบัญชีกองการเงินและบัญชีควรมีการทบทวนแนวทางปฏิบัติหรือขอความเข้าใจถ่ายทอดความรู้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ เช่น กรณีระบบสารสนเทศการคำนวณค่าเบี้ยประกัน ที่ให้แต่ละหน่วยงานนำไปใช้ในการคำนวณค่าเบี้ยประกันภัยรถยนต์เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงบัญชีค่าเบี้ยประกันภัยจ่ายล่วงหน้าได้อย่างถูกต้อง รวมทั้งกรณีการบันทึกทรัพย์สินทรัพย์สินบริจาดและการปรับปรุงรายการบัญชี เพื่อให้เกิดความชัดเจนเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติและลดข้อผิดพลาดในการปรับปรุงบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง ณ วันสิ้นปีงบประมาณ

ทั้งนี้ ประเด็นข้อสังเกตที่ปรากฏในรายงานผลการตรวจสอบ เป็นเพียงส่วนหนึ่งของข้อมูลจากการสุ่มตรวจสอบ ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันและลดข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงานด้านบัญชีของหน่วยงานสำหรับปีงบประมาณ 2566 ขอให้กองการเงินและบัญชีติดตามตรวจสอบข้อมูลผลการดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และนโยบายทางบัญชีที่กำหนด พร้อมทั้งแจ้งผลให้กลุ่มตรวจสอบภายในทราบด้วย

ผู้สรุปรายงานผลการตรวจสอบ

(นางสาวปริศนา ช่วยบำรุง)

นักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการพิเศษ